

Arkivnr: 2016/8289-4

Saksbehandlar: Tor Harald Rødseth

Saksframlegg**Saksgang**

Utval	Saknr.	Møtedato
Klagenemnda	4/17	24.01.2017

Klage frå Ravnanger Hus AS på vegne av Realty Lanka AS - avslag på søknad om utvida bruk av avkjørsle på fylkesveg 172 frå gard- og bruksnummer 118/29 i Bergen kommune**Samandrag**

Samferdselsavdelinga har fått oversendt frå Statens vegvesen klage frå Ravnanger Hus AS (RH), på vegne av Realty Lanka AS, på vegvesenet sitt vedtak av 30.10.15 om førehandstilsegn til utvida bruk av avkjørsle på fylkesveg 172 frå gard- og bruksnummer 118/29 i Bergen kommune. Klaga gjeld vilkår vegvesenet har sett i sitt vedtak. Ravnanger hus er ikkje samd med vegvesenet i sistnemnde si vurdering av trafikktryggleika ved avkjørsla. Dei meiner at det vil vere for kostnadskrevjande for tiltakshavar å utbetre avkjørsla ytterlegare og dei finn at tidlegare gjevne bruksløyve tilseier at også den aktuelle søknaden bør imøtekomaast.

Fylkesrådmannen kan ikkje sjå at vegvesenet si subjektive vurdering av objektive krav til utforming av avkjørsler er imøtekome i klaga. Heller ikkje på sjølvstendig grunnlag finn fylkesrådmannen at aktuelle vegtekniske krav er tilfredsstilte. Fylkesrådmannen finn ikkje at kostnader for tiltakshavar ved å utbetre avkjørsla veg tyngre enn krava til trafikktryggleik, spesielt når avkjørsla er inntil ein barnehage, og den tilstøytande vegen er skuleveg.

Forslag til vedtak

Klage av 29.04.16 frå Ravnanger Hus AS på vegne av Realty Lanka AS over Statens vegvesen sitt vedtak av 20.10.15 i samband med søknad om utvida bruk av avkjørsle på fylkesveg 172 frå gard- og bruksnummer 118/29 i Bergen kommune vert ikkje teke til følgje.

Grunngjeving: Fylkesrådmannen sitt saksframlegg.

Rune Haugsdal
fylkesrådmann

Håkon Rasmussen
fylkesdirektør samferdsel

Saksframlegget er godkjent elektronisk og har derfor ingen underskrift.

Vedlegg

1. Klage på vedtak - Forhåndstilsagn ved utvidet bruk av avkjørsel - Fv. 172 - Gnr. 118 bnr
2. 1 Søknad om utvidet bruk av avkjørsel - gnr. 118 bnr. 29 - Bergen kommune
3. 2 Foreløpig svar om saksbehandlingstid - Søknad om avkjørsel gnr. 118 bnr. 29
4. 3 Forhåndsuttalelse til dispensasjon fra plankrav - utvidet bruk av avkjørsel - fv. 172 - gnr. 118 bnr. 29
5. 4 Møte om avkjørsel fra fv. 172 - gnr. 118 bnr. 29 - Bergen kommune
6. 5 Mer info til møte om gnr. 118 bnr. 29 - Avkjørsel Repelen
7. 6 Ny uttale om avkjørsel etter anmodning ved møte - gnr. 119 bnr. 29 - Repelen - B 539418_7_1
8. 7 Klage på manglende behandling av søknad - Avkjørsel fv. 172 - gnr. 118 bnr. 29 - Repelen
9. 8 Svar på klage på manglende behandling av søknad - Utvidet bruk av avkjørsel - gnr. 118 bnr. 29 - Bergen kommune
10. 9 Bekrefteelse fra Bergen kommune - Ber om behandling av saken etter vegloven - gnr. 118 bnr. 29 - Bergen kommune
11. 10 Forhåndstilsagn - Utvidet bruk av avkjørsel - fv. 172 - gnr. 118 bnr. 29 - Bergen kommune
12. 11 Ber om befaring for å se på løsninger - Utbedring av avkjørsel - gnr. 118 bnr. 29 - Bergen kommune
13. 12 Svar på henvendelse om befaring og flytting av gangfelt - Repelen - Bergen kommune
14. Tilleggskommentar til klage i sak 2016/8289

Fylkesrådmannen, 29.11.2016

Bakgrunn

Samferdselsavdelinga har i epost av 30.06.16 frå Statens vegvesen (SVV) vedlagt brev av 27.06.16 frå SVV og dokumenta i saka, fått oversendt klage frå Ravnanger Hus AS (RH), på vedtak gjort av SVV. Vedtaket gjeld SVV si førehandstilsegn av 30.10.15 om godkjenning av utvida bruk av avkjørsle på fylkesveg 172 frå gard- og bruknummer 118/29 i Bergen kommune. Klaga gjeld vilkår SVV i sitt vedtak, har sett for førehandstilsegnet. Klagenemnda er klageinstans. Kart og bilet som syner lokaliseringa av eigedomen og andre relevante punkt følgjer seinare i saka.

Rettsleg grunnlag

Veglova § 1A:

Formålet med denne lova er å trygge planlegging, bygging, vedlikehald og drift av offentlege og private vegar, slik at trafikken på dei kan gå på eit vis som trafikantane og samfunnet til ei kvar tid kan vere tente med. Det er ei overordna målsetting for vegstyremaktene å skape størst mogleg trygg og god avvikling av trafikken og ta omsyn til grannane, eit godt miljø og andre samfunnsinteresser elles.

Veglova § 9, 2. ledd:

Vegstyremakt for fylkesvegar er fylkeskommunen. [...]

Veglova § 13:

Departementet gir føresegner om anlegg av offentlig veg (vegnormalar).

Veglova § 40:

Avkjørsle frå offentleg veg må berre byggast eller nyttast etter reguleringsplan eller arealdel av kommuneplan etter plan- og bygningsloven.

Ligg det ikkje føre nokon reguleringsplan som nemnd, eller planen ikkje omfattar avkjørsle må avkjørsle frå riksveg eller fylkesveg ikkje byggast eller nyttast utan løyve frå regionvegkontoret og avkjørsle frå kommunal veg ikkje byggast eller nyttast utan løyve frå kommunen.

Regionvegkontoret kan krevje at avkjørsle frå riksveg eller fylkesveg skal byggast etter ein plan det godkjenner. Kommunen kan krevje at avkjørsle frå kommunal veg skal byggast etter ein plan den godkjenner.

Er arbeidet med avkjørsla ikkje sett i gang innan 3 år etter at løyve er gitt, fell løyvet bort.

Veglova § 43, 1. ledd:

[...] Vegstyremaktene kan òg sette som vilkår for løyve til avkjørsle i det einskilde tilfellet at eigaren eller brukaren av avkjørsla syter for å halde fri sikt etter slike liner som er fastsette av vegstyremakta.

Forvaltningslova § 28, 1.-2. ledd:

Enkeltvedtak kan påklages av en part eller annen med rettslig klageinteresse i saken til det forvaltningsorgan (klageinstansen) som er nærmest overordnet det forvaltningsorgan som har truffet vedtaket (underinstansen).

For enkeltvedtak som er truffet av forvaltningsorgan opprettet i medhold av lov om kommuner og fylkeskommuner, er klageinstansen kommunestyret eller fylkestinget, eller etter disses bestemmelse, formannskapet eller fylkesutvalget eller en eller flere særskilte klagenemnder oppnevnt av kommunestyret eller fylkestinget. [...]

Søknad frå Ravnanger Hus

RH søkte i epost av 22.06.15, på vegne av Priyanta Perera, om utvida bruk av avkjørsle frå Repelen til fylkesveg 172 i samband med planlagt oppføring av to nye bueiningar på gard- og bruknummer 118/29 i Bergen kommune (eigedomen).

Uforpliktande fråsegn frå Statens vegvesen

I brev av 16.08.15 la SVV fram ei førehandsfråsegn til søknaden. SVV utdjupa denne i brev av 23.11.15. I brev av 04.01.16 påkla RH førehandsfråsegnene, denne gong på vegne av Realty Lanka AS (RL). SVV avviste i brev av 23.02.16 klagen på grunnlag av at fråsegna ikkje var eit einskildvedtak, og såleis ikkje kunne påklagast. Dei viste i det høvet til plan og bygningsloven kap 19, som omhandlar dispensasjonar frå lova.

RL blei i same brev orientert om retten til å klage over avisingsvedtaket, men nytta seg ikkje av denne retten. Etter det fylkesrådmannen kan sjå vedkjem såleis RH si klage av 04.01.16 ikkje denne saka utover denne orienteringa, noko som heller ikkje er gjort gjeldande.

RL innhenta deretter, i epost frå Bergen kommune av 09.03.16, samtykke til eit unnatak frå vanleg sakshandsamingsprosedyre; at vedtak etter veglova om førehandstilsegn vert gjort før vedtak etter plan- og bygningslova. SVV fann etter dette grunnlag for å gjennomføre ei realitetshandsaming av søknaden, som framstår som bindande ut frå SVV si eiga vurdering. Fylkesrådmannen viser her til at SVV har orientert om klagerett på det vedtaket denne saka gjeld.

Statens vegvesen sitt vedtak

I brev av 20.10.15 frå SVV blei RH underretta om følgjande vedtak i saka:

Med hjemmel i vegloven §§ 40-43, har vi fattet følgende vedtak:

Det kan påregnes brukstillatelse til utvidet bruk av eksisterende avkjørsel for 2 boenheter under forutsetning av at kravene nedenfor blir oppfylt.

Veg/sted: fv 172 - hp 1 - km 1,597 / gnr. 118 bnr. 29 i Bergen kommune.

Vi gjør oppmerksom på at tilsagnet kun gjelder etter vegloven. Vi gjør særlig oppmerksom på at tiltak kan være søknadspliktige etter plan- og bygningsloven (kommunen) og at det kan være behov for å avklare privatrettslige forhold.

Vi setter følgende krav:

1. Avkjørselen skal være ferdig bygget i samsvar med vilkårene nedenfor, og deretter kontrollert og godkjent av Statens vegvesen innen 3 år – tre år fra datoен på dette vedtaket, ellers faller tilsagnet bort.
2. Kommunen skal ikke gi igangsettelsestillatelse til omsøkt bolig før endelig godkjent avkjørselstillatelse fra Statens vegvesen foreligger, jf. plan- og bygningsloven § 27-4. Når krav til frisikt er oppfylt, kan kommunen gi tillatelse til nødvendig grunnarbeid.
3. Avkjørselen må opparbeides i samsvar med vedlagte prinsippkisser og Forskrift om alminnelige regler om bygging og vedlikehold av avkjørsler fra offentlig veg, som ligger på lovdata.no.
4. Avkjørselen skal også kunne være felles med eventuelle andre, som på en naturlig måte kan bruke samme avkjørsel.
5. Frisikt 1,1 meter over bakken 6 meter inn i avkjørselen skal være minimum 54 meter til begge sider av kjørebanen. Sikten frem- og bakover på vegen, målt 10 meter fra avkjørselpunktet, skal være minimum 54 meter. Eventuelle planter o.l. i siktsone skal ikke være høyere enn 0,5 meter.
6. Frisikt 1,1 meter over bakken 3 meter inn i avkjørselen målt fra fortauets innerkant skal være minimum 25 meter til begge sider av fortauen. Eventuelle planter o.l. i siktsone skal ikke være høyere enn 0,5 meter.

7. Svingradius skal være 9 meter (diameter 18 meter). Svingradius skal markeres tydelig f.eks. med betongkant, grøft eller annen avvisende kant mot sideterrenget. Det smaleste punktet i avkjørselen skal være 5,5 meter.
8. Stigningskravene må holdes (se skisse). Vi vil her spesielt gjøre oppmerksom på at avkjørselen skal ha et fall fra hovedvegen med 5 cm på de første 2 meterne.
9. Av hensyn til vedlikehold og trafikksikkerhet må det ikke samle seg vann i avkjørselen eller renne vann ut i fylkesvegen. Før arbeid med utbedring av avkjørelse blir satt i gang, skal en egen plan for drenering og overvannshåndtering være godkjent av Statens vegvesen v/ vegseksjon Bergensområdet. Planen skal sendes til firmapost-vest@vegvesen.no. Vennligst vis til vårt saksnummer 15/226538 ved innsending av planen.
10. Det må være snu- og parkeringsplass på egen grunn. Det er ikke tillatt å parkere i frisiktsonene.

Arbeidsvarsling

Før arbeid blir satt i gang på/ved offentlig veg, skal det utarbeides en arbeidsvarslingsplan. Denne planen skal godkjennes av Statens vegvesen. Den kan sendes til bergen.arbeidsvarsling@vegvesen.no. Vi ber om at det blir vist til vårt saksnummer 15/226538 ved innsending av arbeidsvarslingsplanen.

SVV har gjeve følgjande grunngjeving for vedtaket deira:

Utgangspunktet er at Statens vegvesen vurderer at avkjørselen ikke er av tilfredsstillende standard for utvidet bruk slik den ligger i dag. Ved utvidet bruk må avkjørselen opparbeides i samsvar med gjeldende tekniske krav for utforming. Dette er som følge av både den økte trafikken som følge av to nye boenheter, men også en vurdering av at det kan komme flere lignende søknader som i sum vil føre til en belastning i avkjørselen som infrastrukturen ikke vil veie opp for med tanke på trafikksikkerhet. Sånn sett er det uheldig både for tiltakshaver og for dem som benytter seg av infrastrukturen i området, at problemstillinger som dette må tas i enkeltsaker, og ikke gjennom overordnet plan. Vi har forståelse for at det virker urimelig at en enkeltsøknad må ta på seg ansvaret for en utbedring som vil komme senere søker til gode, men dette er konsekvensen av å bygge uten reguleringsplan.

Grimseidvegen er av varierende standard når det gjelder tilbud til myke trafikanter. Det er også skoleveg for mange barn, og dette gjør at vurderingen blir noe strengere enn ved behandling av søknader på steder hvor det ikke er snakk om skoleveg.

Statens vegvesen har i tidligere uttalelser argumentert for en tilbaketrekkning av fortauet, med bakgrunn i økt trafikk og at det er skoleveg. Som nevnt tidligere er dette av hensyn til trafikksikkerhet for myke trafikanter. Ved en ny vurdering av saken har vi kommet til at dersom sikten utbedres tilstrekkelig, og området blir mer oversiktlig, kan dette veie opp for at en går vekk fra prinsippet om tilbaketrekkning i denne saken. En mer oversiktlig avkjørelse vil kreve en utbedring av svingradius (geometrisk utforming) og oppfylling av siktkrav. Dette vil berøre andre eiendommer og må avklares privatrettslig. Ved en eventuell flytting av avkjørelspunktet for å innfri kravene vil vi gjøre oppmerksom på høybrekket i retning øst, som er en hindring for sikt.

Basert på denne vurderingen gir vi et forhåndstilsagn hvor det kan påregnes avkjørelstillatelse til utvidet bruk for 2 boenheter, på vilkår av at kravene blir oppfylt.

Sammenligning med andre saker [SVV si utheving]

I henvendelsen datert 3.1.2016 handler mye av argumentasjonen om hvordan behandlingen av andre saker, som omhandler samme avkjørelse, har vært forskjellig fra denne. I brev datert 23.11.2015 gjorde vi rede for disse sakene.

Det er ingen tvil om at det lenge har vært behov for en opprydning i saksbehandlingen i saker som skal involvere vegvesenet. Det mangler ikke på eksempler på saker så sent som i 2014 hvor det

begås feil både fra vegvesenet og kommunens side. Dette kan være saker hvor vegvesenet ikke har fått saken til uttalelse, eller hvor det ikke er behandlet etter vegloven, samt saker hvor vegvesenet selv har vurdert saken som avklart fordi det ligger en reguleringsplan i området. Dette har det imidlertid vært en gjennomgang på i 2014 og 2015, ved at vegvesenet har besøkt flere kommuner, inkludert Bergen, med hensikt å få en oppklaring i hvordan slike saker bør og skal behandles. En oppklaring har således også skjedd internt.

Vi har forståelse for frustrasjonen over at andre har kommet lettere til som følge av uheldig praksis og manglende samhandling blant fagetaten. Det må imidlertid være en åpning for at fagetaten kan endre praksis, spesielt når dette innebærer en praksis som samsvarer mer med gjeldende lovverk og nye hensyn som følge av samfunnsutviklingen. Dette er ikke den første saken, og trolig ikke den siste, hvor vi møter på denne problemstillingen. Hensynet til trafikksikkerhet, spesielt på skoleveg, må veie tungt i slike vurderinger, hvor vår holdning er at tidligere feil ikke kan gjentas på bekostning av disse hensynene. Vi vurderer dermed at våre forskjellsbehandling ikke er usaklig, slik søker påstår.

Klage fra Ravnanger Hus

I brev av 29.04.16 fra RH er SVV sitt vedtak av 20.10.15 påklagt. Den endring som vert ønskt i vedtaket er at det vert gjeve løyve for utvida bruk av avkjørsla utan krav om utbetring av avkjørsla.

Klaga er grunngjeve som følgjer:

Vedtaket påklages da tiltakshaver er uenig i at det er nødvendig å stille så strenge krav til avkjørselen. Dette gjelder spesielt kravet til svingradius da vilkåret krever at hele avkjørselen flyttes mot øst. Etter vår vurdering har dagens avkjørsel god nok standard til å betjene de få enheter som gjenstår i det aktuelle boligområdet. Utbedringen vil og kreve så store kostnader at det vil være uforholdsmessig å få gjennomført disse basert på den potensielle utbygging som er mulig i Repelen. [...]

[...] Vi har forståelse for at hensynet til trafikksikkerhet er viktig, men er uenig i at hensynet her gjør det nødvendig med ytterligere utbedring av avkjørselen. Dette er begrunnet med at avkjørselen nettopp er blitt utbedret av en annen utbygger som selv nylig har fått avkjøringstillatelse fra vegvesenet. Det ble i den forbindelse gravd i øst for å sikre tilstrekkelig frisikt. [...] Tatt i betraktning at fartsgrensen kun er 50 km/t er trafikksikkerheten etter vår vurdering tilstrekkelig ivaretatt med dette.

Det største problemet er at vegvesenet også har krevd utbedring av svingradiusen. Avkjørselen har tilfredsstillende svingradius mot øst, men vilkåret krever utbedring mot vest. En slik utvidelse vil [...] komme i konflikt med gangfeltet over fylkesveien fra busslommen til barnehagen. Vi har vært i dialog med vegvesenet om flytting av gangfeltet, men av trafikksikkerhetsmessige grunner vil vegvesenet ikke tillate dette. Dette medfører at det eneste alternativet er å flytte hele avkjørselen med tilhørende fortau og privat vei mot øst. Dette alternativet vil koste så mye at en utbedring ikke vil la seg gjennomføre. I tillegg vil man neppe få tillatelse fra bygningsmyndighetene i Bergen kommune da utvidelsen er i strid med reguleringsplanen for området.

[...] Etter vår vurdering er det så få ledige tomter igjen tilknyttet avkjørselen at den økte trafikken som vegvesenet viser til blir minimal ift. dagens bruk.

[...] Man kan [...] i verste [beste] fall risikere økt trafikk fra tre andre tomter i området, i verste fall kun en [slik står det] [...]. Den lille ekstra økningen i trafikk som de siste tomtene vil generere, kan umulig rettferdiggjøre så store kostnader som vegvesenets vilkår forutsetter. Å kreve at disse tomtene alene skal dekke kostnadene ved regulering, tomtekjøp og opparbeidelse av en helt ny avkjørsel fremstår som svært urimelig, spesielt med tanke på at det kun er kun de 2-4 siste tomtene i et boligområde med 49 enheter som får dette kravet.

Ekstra urimelig fremstår saken når det viser seg at minst to andre tomter innenfor samme område nylig har fått avkjøringstillatelse på helt andre vilkår enn vår kunde. [...] Vi har selvsagt forståelse for at vegvesenet ikke kan begå nye feil ut fra den begrunnelse av at det er gjort feil tidligere. Vi mener likevel det forhold at flere andre nylig har fått avkjøringstillatelse bør komme inn som et moment i vurderingen av om også de siste tomtene bør få avkjøringstillatelse. [...]

Statens vegvesen sitt vedtak i klagesaka

I nemnde brev av 27.06.16 fra SVV vert fylkeskommunen underretta om SVV sitt vedtak i førsteinstans i klagesaka. Det lyder som følgjer:

Statens vegvesen har vurdert klagen og finner ikke å kunne ta den til følge. Vi anbefaler primært at vårt vedtak av 4.4.2016 opprettholdes. Som det framgår av saksutredningen kan vi sekundært anbefale at sikthindre i retning vest fjernes permanent.

SVV si grunngjøving for vedtaket i klagesaka lyder som følgjer:

Statens vegvesen ønsker primært at alle kravene i forhåndstilsagnet forblir gjeldende i saken, av hensyn gjort rede for i denne klagevurderingen. Sekundært ønsker vi at det minimum settes krav til at sikten skal overholdes med fysiske, permanente tiltak, ved flytting av gjerde i retning vest som følger siktlinjen. Denne løsningen vil derimot ikke være optimal, spesielt med tanke på at det sannsynligvis vil komme flere søknader i det samme området.

I klagevurderinga som det vert vist til i vedtaket, gjer SVV innleiingsvis greie for forankringa av det i lov og styrande dokument som mellom anna Rammeplan for avkjørsler og byggjegrenser på riks- og fylkesvegar i Region vest 2013-2016 (Rammeplanen). Det heiter vidare:

Grimseidvegen er skoleveg, og avkjørselen ligger rett ved en barnehage. Forhold som dette gjør at vi i denne saken har vurdert at vi ønsker en utbedring etter kravene. Vår vurdering er at det er behov for en mer oversiktig avkjørsel som ivaretar hensynet til trafikksikkerhet, spesielt for barn og unge. Dette var også bakgrunnen for at vi i utgangspunktet også ønsket en tilbaketrekking av tilbudet til gående og syklende. Som vi kommer tilbake til nedenfor har vi derimot gått vekk fra dette kavet.

Klager har i vedlegg vist at sikten til kjørebanen i avkjørselen er god nok. Det er derimot kravet til sikt til fortauet i retning vest som er problemet i denne avkjørselen. Sikten i retning øst ble utbedret i forbindelse med en annen sak [...]. Vi har fått tilbakemeldinger fra beboer i området om at avkjørselen fremdeles er ubehagelig med tanke på sikt på grunn av gjerdet. Dette bekrefter dermed vår feilvurdering i tidligere saker. Vår vurdering i dag er at hele gjerdet må flyttes bakover og følge siktsonen. Sikt er et absoluttkrav som må stettes i alle saker. Selv om en kan se gjennom gjerdet, utgjør det likevel et sikthinder som ikke er ønskelig.

Rimelighetsforhold

Hovedtemaet i klagen er rimelighetsforhold – både forholdet mellom omsøkt tiltak og avkjørselskravene, mellom denne saken og tidligere saker, og mellom kravene og ventet fremtidig utbygging. Som en oppsummering på dette er å si at avkjørselen ikke tilfredsstiller kravene og ikke er god nok for den trafikken som er der per i dag. Ved videre utbygging må det derfor gjøres utbedringer her, og Statens vegvesen har anbefalt at dette gjøres gjennom en reguleringsplan, slik at det ikke blir urimelig tyngende for en enkeltsak. Alternativt kan en løse det ved å gå sammen med andre grunneiere som ønsker å utvikle sine eiendommer.

Utbedringene vi har stilt vilkår om er mindre omfattende enn ved første vurderingsrunde. Der det tidligere var snakk om totalomleg- ging av avkjørselen/krysset, er det nå snakk om en flytting av punktet (som følge av at svingradiuskravet kommer i konflikt med eksisterende gangfelt).

Vi vil også gjøre oppmerksom på at eien- mene gnr. 118 bnr. 118 og bnr 117 har ikke avkjørselstillateler etter vegloven. Gnr. 118 bnr. 124 (fradelt fra bnr. 118) har avkjørsels- tillatelse, men kun for én boenhet. Derved er det minimum 3 eiendommer i uregulert område for bebyggelse og anlegg som har interesse av at avkjørselen opparbeides til en standard som kan tåle noe mer utbyg-ging i området. Argumentet om at det ikke er potensielle samarbeids-partnere i dette prosjektet er derfor ikke noe vi kan se må tillegges vekt i sakens vurdering.

I tillegg ser vi at enkelte tomter trolig kan utvikles videre: 118/119 og 118/123 (tomt i LNF-område, derfor avhengig av dispensa-

sjon). Det er fremdeles potensial for en ikke-ubetydelig utbygging, avhengig av hvor mange som ikke er bebygd og som ligger utenfor boenheter det planlegges på hver enkelt tomt. *Bilde 2: Oversiktskart over eiendommer i området reguleringsplanområdet. [Frå SVV sitt brev.]*

Av erfaring vet vi at det i områ- der hvor det er populært å fortette, er det sjeldent snakk om kun én boenhet på store tomter som dette. Bilde 2 gir en oversikt over området og eiendommene.

Tidligere saker

Vi kan ikke svare for hvordan Bergen kommune har behandlet fradelings- og byggesaker der det ikke foreligger godkjennning av avkjørsel fra oss etter plan- og bygningsloven § 27-4. Vår redegjørelse her gjelder derfor hva vi har gjort etter vegloven i de ulike sakene klager har referert til.

Vi har i tidligere i uttalelsen datert 23.11.2015 (dokumentnummer 6 i saken) gjort rede for sakene klager har sammenlignet seg med. Vi viser derfor til denne for en redegjørelse for den ulike behandlingen.

I den aktuelle utgreiinga opplyser SVV at dei, i saker om utvida bruksløyve frå den aktuelle avkøyrsla, tidlegare har gjort sakhandsamingsfeil. Dei gjer i same brev gjeldande fleire sakhandsamingsfeil frå Bergen kommune si side som gjeld same område.

Statens vegvesen har forståelse for at det virker svært urettferdig at enkelte har kommet lettere til ved boligutbygging i området. Samfunnet utvikler seg derimot hele tiden, og det er et mål at Bergen skal fortettes. Fortetting må skje med kvalitet, der særlig hensyn til barn og unge må ivaretas. Vi ser det som en nødvendig konsekvens av videre utbygging i områder uten plan og som ikke har tilfredsstillende infrastruktur, at vi på et tidspunkt må sette foten ned. Fortetting bør ikke skje gjennom enkeltsaker der infrastrukturen ikke tåler det. Vi vurderer at det ikke er urimelig å kreve oppryddinger i forhold som har direkte konsekvens for trafikksikkerhet.

SVV si vurdering held fram slik:

Dispensasjon fra gjeldende plan for opparbeiding av avkjørsel

Klager argumenterer for at kravene ikke vil la seg gjennomføre som følge av at kommunen trolig ikke vil dispensere fra gjeldende plan for å ombygge avkjørselen. Dersom kommunen i denne saken ikke kan godkjenne våre krav til utbedring, forsterker dette vår vurdering om at saker som dette må avgjøres av kommunen som planmyndighet først, før det fattes vedtak etter vegloven. I denne saken har kommunen valgt å tillate en annen saksbehandlingsrekkefølge. [Dette etter søker sitt ønskje.] En del av risikoen som følger av dette er at det kan være at det vi krever ikke er i samsvar med andre planer og føringer som kommunen som planmyndighet har bedre oversikt over.

Klager har ved flere anledninger fått forklart denne ulempen ved nåværende saksgang, og har fått anledning til å starte en prosess hos kommunen for å blant annet avklare dette. Vi vurderer derfor at dette argumentet ikke kan tillegges vekt i vår totalvurdering av saken, sett opp mot trafiksikkerhets- og fremkommelighetshensyn som vi skal ivareta.

Vi kan ikke snakke for kommunen når det gjelder hvordan de eventuelt vil stille seg til en dispensasjon fra gjeldende reguleringsplan for å forbedre forholdene. [...]

Øvrige saksopplysninger

Vegdirektoratet har klassifisert den aktuelle fylkesvegen til å tilhøye 'haldningsklasse 3'. Om slike vegar heiter det i Rammeplanen mellom anna følgjande:

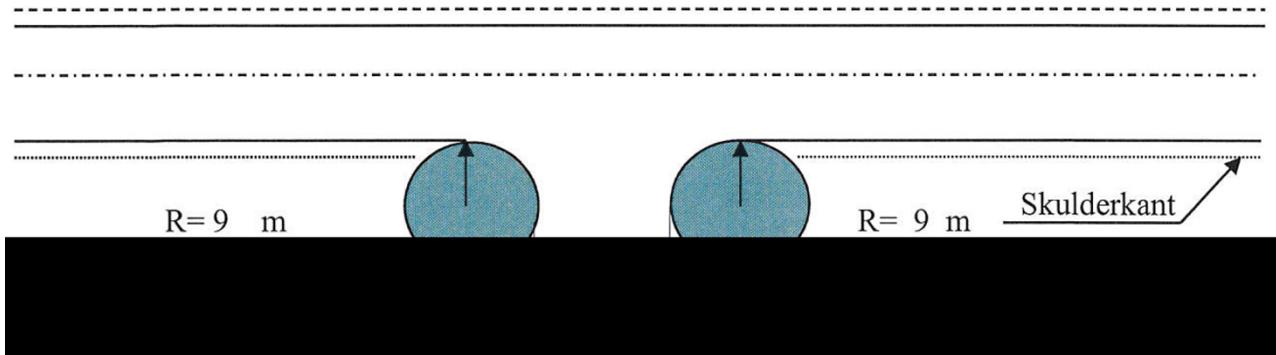
Godkjenning til utvida bruk av bustadavkjørsler til bustadføremål bør normalt gjevast dersom dei tekniske krava vert tilfredsstilt.

Dei tekniske krava er spesifiserte i mellom anna Vegnormal N100, som er heimla i veglova § 13. Som det framgår av Veglova § 1A, er eit av føremåla med lova å fremje trygg trafikkavvikling.

Biletet til høgre, frå Finn kart,
jjev eit overblikk over tilhøva
ved det aktuelle krysset. Nedst i
Repelen ligg ei lokal utkjørsle
rā Solsikken barnehage og eit
sjjerde mot barnehagen sin
parkerings- plass. Om lag 1 m
etning vest (til venstre i biletet),
ligg eit gongfelt. Ved enden av
lette må mjuke trafikantar som
vil kryssse Repelen vente. Om
lag 1 m på andre sida av
jongfeltet ligg avkjørsla til
Skeiveien. Vis a vis denne
avkjørsla er fleire innngongar til
barnehagen for
mjuke trafikantar.

Flyfoto over krysset Repelen/Grimseidvegen.

SVV har i sitt brev av 16.08.15 visualisert sitt krav til svingradius i avkjørsla på følgjande figur:

SVV sitt Krav til svingradius i avkjørsla fra Repelen.

biletet til høgre, teke under
idministrasjonen si synfa-ring
13.11.16, og i biletet under, er
let forsøkt vist korleis
svingradiusen fra avkjørsla fra
Repelen er i dag.

Vegen som går på tvers der er
Grimseidvegen, og vegen i
bakgrunnen er Skeivegen.
Biletet er teke frå utkjørsla
il/frå barnehagen sin
parkeringsplass, som ein ser til
øvre på biletet.

Biletet under er henta frå
Google Streetview. Det syner
Grimseidvegen sett frå
vest/Skeivegen.

Avkjørsla fra Repelen til Grimseidvegen sett frå utkjørsla

Grimseidvegen ved Repelen, sett frå vest.

Ved synfaring av området, fann administrasjonen at dei tekniske krava til svingradius frå avkøyrsla i dag ikkje er oppfylt.

Ved synfaringa blei det stadfesta at ein, for å oppfylle kravet til svingradius, anten må byggje der det i dag er privateigd parkeringsplass tilknytt ein barnehage, eller flytte heile avkøyrsla mot aust. Ein viser her også til biletet seinare i saka. Ei utbygging på vestsida føreset kjøp av privat grunnareal og at SVV flytter gongfeltet ved avkøyrsla. Som nemnd vil SVV av omsyn til trafikktryggleiken i området ikkje flytte gongfeltet. Medeigar og styrar av Solsikken barnehage, Tone Siri Midttun, har i telefonsamtale med administrasjonen i november 2016 opplyst at dei ikkje ønskjer å selje den aktuelle delen av barnehagen si tomt. I samtalet blei det opplyst at barnehagen har engasjert advokat for å ivareta sine interesser i saka.

Under synfaringa kom administrasjonen også til at det trafikale miljøet i og omkring avkøyrsla frå Repelen til Grimseidvegen ikkje er oversiktleg. Administrasjonen fann ikkje grunnlag for å trekke SVV si vurdering av trafikktryggleiken ved avkøyrsla i tvil.

Ved hjelp av Google Streetview kan ein også sjå korleis utkøyrsla tek seg ut frå aust:

Grimseidvegen ved Repelen, sett frå aust.

Den svarte bilen på biletet står nedst i Repelen.

I følgje Rammeplanen fører randbusetnad til auka trafikkfare.

Fylkesrådmannen si vurdering

Slik fylkesrådmannen oppfattar RH si grunngjeving for å imøtegå SVV si vurdering av trafikktryggleika ved avkøyrsla, er den dels at avkøyrsla er utbetra mot aust og at det vil vere for kostnadskrevjande for tiltakshavar å utbetre avkøyrsla ytterlegare, og dels at det i ny tid er gjeve utvida bruksløyve for ein annan bueining.

Når det gjeld randbusetnad må ein, av omsyn til trafikktryggleik, trekke ei grense ved ei viss trafikkmengd. Basert på det som er gjort kjend frå SVV om deira og Bergen kommune si handsaming av beslektta saker, ser det ut til at grensa allereie er kryssa i avkøyrsla frå Repelen til Grimseidvegen. At det tidlegare er gjort feil i andre saker - mellom anna ved ikkje å vere tilstrekkeleg aktsame i høve til veglova - kan ikkje forsvare at ein med opne øye gjer nye feil. SVV og fylkesadministrasjonen si vurdering av dagens trafikksituasjon ved avkøyrsla underbyggjer ytterlegare, slik fylkesrådmannen ser det, at det vil medføre auka trafikkfare å gje utvida bruksløyve for den aktuelle avkøyrsla.

Etter fylkesrådmannen sitt skjøn kan omsynet til ein einskild tiltakshavar sine kostnader sjeldan vege tyngre enn omsynet til trafikktryggleik. Ettersom saka gjeld ei avkøyrsle like ved ein barnehage og fleire skulevegar, finn fylkesrådmannen at ein må leggje ekstra vekt på trafikktryggleiksaspektet.

Fylkesrådmannen vil streke under at det er når dei vegtekniske krava er tilfredsstilte, at det normalt vert gjeve godkjenning til utvida bruk av bustadavkøyrsler til bustadføremål langs vegar av same haldningsklasse som fylkesveg 172. Fylkesrådmannen kan ikkje sjå at SVV si vurdering av svingradiusen mot vest er imøtegått i klagu. Det er såleis ikkje trekt i tvil at dei aktuelle vegtekniske krava ikkje er tilfredsstilte. Fylkesrådmannen kan ikkje tilrå å overprøve Vegnormal N100 sine krav til avkøyrsler, då normalen har heimel i lov.

På grunnlag av denne vurderinga rår fylkesrådmannen til at klagu frå Ravnanger Hus AS på vegne av Realty Lanka AS, på SVV sitt vedtak om førehandstilsegn til godkjenning av utvida bruk av avkøyrsle på fylkesveg 172 frå gard- og bruksnummer 118/29 i Bergen kommune, ikkje vert imøtekomen.